

УЖЕ САМ ПОЧАТОК одинадцяті сесії Тучинської сільської Ради показав, що вона матиме жорсткий характер. Дійшло до того, що хотіли з залу Дроздівського клубу (а саме тут про-

ходила виїзна сесія) видворити навіть пресу, що було б грубим порушенням законодавства. Власне кажучи, у Тучині до цього не звикати. Крім мене, ще був кореспондент з «Волині». Правда, незабаром все стало на місце. А розглядали не прості питання — конфліктні. Фабула ж цього конфлікту така.

З 1991 року проходить земельна реформа. З дослідного господарства «Тучинське» було вилучено 1097 га землі, в тому числі 600 га ріллі. Як і у всіх селах, спочатку бажаних брати землю було небагато. Незабаром виникла ідея

Тучинської сільської Ради народних депутатів виділила землю ще одному фермеру, Ю. Єфімчуку. Звичайно, порушень земельного законодавства в цьому не було, за винятком кількох неправильних записів у протоколах. Однак на цій злополучній сесії 3 лютого понаприймали депутати рішення і незаконних. 10 гектарів — «козацтву», 10 га — школі інтерна-ту, 10 га — середній школі, 5 га — лікарні, 25 га — благодійному фонду. Безперечно, школи та лікарня мають право на землю, але виділили її без належної на те документації. Коли ж пита-

нській сільській Раді народних депутатів і її голові Ю. М. Мартинюку.

Як вийти з цього конфлікту — і мала вирішити позачергова виїзна сесія у холодному клубі села Дроздів. Додамо також, що по рішеннях Тучинської сільради було подання представника Президента України в районі І. Ф. Ткачука про зупинення дій цих рішень, які були незаконними. Було також подання на незаконність рішень Тучинської сільради і з боку прокурора району О. В. Петрука.

З інформацією по всій цій ситуації виступив голова Тучинської сільсь-

Із землею не жартують

Нотатки з виїзної сесії Тучинської сільради

путат К. Савчук не поставив питання про недовіру голові сільради Ю. Мартинюку, яке підтримали 14 депутатів. Виникла також пропозиція про саморозпуск сільської Ради народних депутатів.

А перипетії сесії були гострими. Головний спеціаліст відділу земельних ресурсів районної державної адміністрації В. Гук роз'яснив, які порушення були у рішеннях попередньої сесії сільради і чому представник Президента зупинив дію тих рішень. Він підкреслив, що представник Президента не проти фермерства, але при прийнятті рішення було до-

а з чого має жити решта?

Роз'яснення по ТОЗу дав депутат М. Зінчук:

— На початку земельної реформи, коли ми ще мали 1110 га землі, я був переконаний, що розділимо її серед усіх жителів сільради, вступивши у ТОЗ. Однак не всі туди вступили. Але саме у такий спосіб її можна обробити ефективно і мати віддачу. Справа була нова, тому не всіх туди тягнули. Не знали, що вийде. Але я й зараз переконаний, що землю не треба віддавати лише одним, а іншим — ні. Найкращий вихід — це спільний земельний

на Дроздівську і Тучинську. З інформацією по даній проблемі виступила депутат Г. Демченко. Тут йшлося не лише про землю, але й про бездоріжжя, обезводнення сіл. Немає дитячих садків, медичної допомоги, ощадкасу і ту забрали. У Дроздові на все село один телефон. До цього всього від односельчан ще хочуть и землю забрати — єдине їхнє багатство.

Заперечень не було. Визначивши межі розділу по третій, четвертій і п'ятій бригадах дослідного господарства «Тучинське», одногосно вирішили утворити Дроздівську сільраду. Тепер це питання вирішуватиме районна та обласна Ради.

Відбулося таємне голосування про довіру голові сільської Ради народних депутатів Ю. М.

Незабаром виникла ідея створення ТОВу (товариства по обробітці землі). Нині різне говорять про ТОВ. Одні, що вони не знали про його існування, інші — що їм пропонували, але вони відмовились. Очевидно, так воно й було, що одні не знали, другі — відмовились, а треті — вступили і не прогадали. Нині у ТОВі 168 чоловік, які разом з присадибними ділянками мають по 2 га землі. Ще 21 чоловік має по 2 га помімо товариства. Звичайно, це нікого не збуджувало тоді.

Але в кінці 1992 року в сільраду почали звертатися особи, які жобали стати фермерами. Заяв було багато, але виділили для початку землю лише двом: А. Мартинюку та І. Музичуку. Потім груднева (1992 р.) сесія районної Ради дозволила виготовляти документацію ще й Ю. Філоніку, жителю Тучинської сільради. Вже тоді люди були збуджені, що спільна земля йде, як то мовлять, з-під ніг. Але в лютому ц. р. сесія Ту-

чинської сільради не документували. Коли ж питання торкнулося за новим земельним кодексом того, що кожен двір має право для ведення підсобного господарства взяти по 0,6 га, а за бажанням — ще 0,4 га, тоді виявилось, роздавати вже нема що. А заяв до сільради лягло близько 900. Ось тоді і завірували села. 8 лютого у Дроздові, 9 лютого у Микуліні, 12 лютого у Горбові відбулися сходи сіл, де розглядалось питання «Про хід земельної реформи на території Тучинської сільради». Переважною більшістю голосів у Горбові і одностайно в Микуліні та Дроздові сходи жителів сіл вимагали припинення дії рішень чотирьох сесій Тучинської сільради по виділенню земель під фермерське користування, а також відновити Дроздівську сільську Раду із селами Дроздів, Горбів, Микулін та землями, що відносяться до них. Були також у виступах висловлені думки про недовіру Тучин-

ської ситуації виступив голова Тучинської сільської Ради, депутат обласної Ради народних депутатів Ю. М. Мартинюк. На закінчення своєї промови Юрій Михайлович сказав так:

— Я як голова сільради не порушував земельного кодексу до 3 лютого 1993 року. Але, очевидно, було б правильно перед тим, як роздавати землю фермерам, зібрати сходи села і порадитися з людьми.

Що ж, тут Юрій Михайлович правий, хоч трохи каяття запізниле. Уже третій закон приймає Верховна Рада по землі, а кодекс так чи інакше не може врахувати всіх нюансів життя селян. І, безперечно, не спитавши людей, дуже важко щось вирішити правильно, навіть якщо депутатів 28.

В ході сесії кілька разів мінявся порядок денний, вірніше, його формулювання. Але невдома, якого б повороту вибрали рішення на вимогу сходу сіл, якби де-

як прийняти рішення було допущене незаконне формулювання про передачу фермеру землі у приватну власність.

Депутат В. Заєць сказав, що й раніше рішення приймалися не завжди з широким обговоренням, як, наприклад, було з ТОВом. І голова сільради практично підсунув їх, депутатів, під удар.

Депутат К. Савчук звернув увагу присутніх на той факт, що печатку на право отримання фермерами землі голова сільради поставив уже тоді, коли були рішення сходів сіл. Тому він особисто не довіряє Ю. Мартинюку.

Голова спілки фермерів Рівненської області М. М. Вергус просив депутатів підійти зважено, по-державному, як він висловився, і не забирати землю від фермерів.

Представник від дроздівчан О. Хомуйло заперечив М. Вергусу:

— У нас не так багато землі, щоб роздавати її фермерам. Кілька чоловік візьмуть по 30 га,

це спільний земельний пенсійний фонд.

Депутат І. Новосад виступав кілька разів. Та кожен раз він підкреслював, що треба дати можливість кожній родині мати по 0,6 га. Для цього відмінити попередні рішення депутатів.

Всі перипетії цієї більш як п'ятигодинної сесії описати важко навіть у протоколі.

Кілька разів довелось консультувати сесію з того чи іншого питання голові районної Ради народних депутатів В. М. Герасимчуку та юристу О. В. Муляру, які також взяли участь у роботі. Так чи інакше сесія переглянула своє рішення від 3 лютого і відмінила не тільки ті пункти, які призупинив представник Президента в районі, але й на вимогу сходу жителів сіл Дроздів, Горбів, Микулін ті пункти, які стосуються фермерів.

Далі справи пішли шкороше. Розглядалось питання про розукрупнення Тучинської сільської Ради народних депутатів

голові сільської Ради народних депутатів Ю. М. Мартинюку. 17 депутатів проголосували за довіру, 8 — проти. Це й зумовило те, що четверте питання про саморозпуск депутатського корпусу Тучинської сільради було знято.

Звичайно, думки після такої сесії можуть виникнути різні. І не у всіх питаннях можна ставити крапку над «і». Наприклад, шкода тих людей, які хочуть стати фермерами. Але висновок напрашується ще й такий: шарахання у законодавстві, тим більше такому серйозному, як земельне, змушує дуже ретельно і скрупульозно підходити до справи виконавчу і законодавчу владу на місці. І не повністю вина лежить у даному конфлікті на голові сільради Ю. Мартинюку, тим більше, не на депутатах. Але це ще один урок у земельній реформі. Серйозний урок. Із землею не жартують

Андрій БАБІНЕЦЬ.